

<p style="text-align: center;">Meeting of the Donor Board on Decentralization Reform and Territorial Organization of Power in Ukraine</p>	<p style="text-align: center;">Засідання Ради донорів з питань впровадження реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні</p>
<p style="text-align: center;">Minutes of the meeting 28 February 2019, 14.30 – 16.30</p>	<p style="text-align: center;">Протокол засідання 28 лютого 2019, 14.30 – 16.30</p>
<p><u>List of participants:</u> Members of the Donor Board, invited representatives of the donor programmes and projects, the Ministry of Regional Development, Construction and Communal Services of Ukraine (MinRegion), other central executive agencies, local self-government associations, Donor Board Secretariat.</p>	<p><u>Присутні:</u> Представники донорських організацій, запрошені представники проектів та програм міжнародної технічної допомоги, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, інших центральних органів виконавчої влади, асоціацій органів місцевого самоврядування, секретаріату Ради донорів.</p>
<p><u>Agenda:</u> 1 Opening of the meeting, announcement and approval of the Agenda. 2. Presentation and approval of the revised DDB Terms of Reference including the issues of functioning of the Secretariat and Working groups. 3. Presentation and discussion of the MinRegion’s Operational Plan for 2019-2021 including potential support from donors – members of the DDB 4. Key issues of the legislative support process to ensure implementation of the decentralization reform in Ukraine for 2019-2020, taking into account the outcomes of Presidential and Parliamentary elections 5. Summing up/planning of next steps, closing of the meeting</p>	<p><u>Порядок денний:</u> 1. Відкриття засідання, оголошення і затвердження Порядку денного 2. Презентація і затвердження оновленого Технічного завдання Ради донорів, зокрема щодо функціонування Секретаріату і Робочих груп 3. Презентація і обговорення Операційного плану заходів з реформи децентралізації та регіонального розвитку на 2019-2021 рр. з урахуванням пропозицій щодо підтримки донорів – членів Ради донорів 4. Актуальні питання законодавчого врегулювання реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади на 2019-2020 рр. з урахуванням Президентських і Парламентських виборів 5. Підведення підсумків/планування наступних кроків, закриття засідання</p>
<p>Meeting Results</p>	<p>Результати засідання</p>
<p><u>1. Opening of the meeting, announcement and approval of the Agenda:</u> <u>Mr. M.Ehnberg</u> welcomed participants and presented agenda of the meeting. <u>Mr. V. Nehoda</u> welcomed participants and congratulated the CoE represented by Mr. Mårten Ehnberg as a new co-chair of the DDB. He further thanked the Government of Canada for providing additional assistance to the CoE, as well as all DB members for their support to the decentralisation reform in Ukraine, which can be considered as a joint success of the Ukrainian government and the donor</p>	<p><u>1. Відкриття засідання, оголошення і затвердження Порядку денного:</u> <u>М. Енберг</u> привітав усіх присутніх, та представив порядок денний засідання. <u>В. Негода</u> привітав усіх учасників засідання. Він привітав Офіс Ради Європи в Україні, особисто пана Мортена Енберга із початком співголовання у Раді донорів з питань децентралізації в Україні. Він додатково подякував Уряду Канади за виділення додаткової підтримки Раді Європи, а також усім членам Ради донорів за підтримку у реалізації реформи місцевого</p>

<p>community.</p> <p>Mr. V. Nehoda presented key results, problems, challenges in the reform implementation at the present stage (<u>Presentation 1</u>).</p>	<p>самоврядування в Україні, яка є не лише успіхом українського уряду, а радше спільним успіхом.</p> <p>В. Негода озвучив головні результати, проблеми, виклики реалізації реформи місцевого самоврядування на сучасному етапі (<u>Презентація 1</u>).</p>
<p><u>2. Presentation and approval of the revised DDB Terms of Reference including the issues of functioning of the Secretariat and Working groups</u></p> <p><u>Mr. V. Nehoda stressed</u> the importance of year 2019 for the decentralisation reform in the light of approval of the Government's Action Plan and the MinRegion's Operational Plan.</p> <p><u>Mr. V. Nehoda</u> expressed the MinRegion's overall satisfaction with the DDB WGs' format and suggested to strengthen further the link between the content of the WGs work and the issues discussed at the DB meetings.</p> <p>He informed the participants that MinRegion launches an automatic CRF Matrix for monitoring the reform implementation results. The new system is improved instrument for coordination of plans and activities between the Ministry and international technical assistance projects and programs.</p> <p>He stated that since the architecture and content of the next phase of the ULEAD with Europe program is not yet clearly defined, the implementation of the reform should continue based on the existing set up and structures (which proved to be effective) that aim to make a breakthrough in the reform implementation. Further discussions and support to the structures responsible for reform implementation are needed.</p> <p><u>Mr. M. Ehnberg</u> thanked the DDB members for submitting their comments to the DDB TOR by e-mail and expressed his hope that they have been addressed in the current version. He stressed that that the WGs will continue working "under the auspices of the DDB", as proposed by the EUDel. He also thanked the OSCE for their very detailed comments, many of which can be further considered in the process of elaboration/improvement of the DDB procedures at more technical level (CoE together with the Secretariat will see how to make a better use of these comments and will keep OSCE informed).</p> <p><u>Ms. L. Krylova</u> presented main points of the updated DDB TOR (<u>Presentation 2</u>).</p> <p><u>Mr. M. Ehnberg, after ensuring that there are no objections to the TOR among the DDB members, announced them as approved.</u></p>	<p><u>2. Презентація і затвердження оновленого Технічного завдання Ради донорів, зокрема щодо функціонування Секретаріату і Робочих груп</u></p> <p><u>В. Негода</u> подякував за значну підтримку членам Ради донорів у реалізації реформи місцевого самоврядування, додавши, що 2019 рік є надзвичайно важливим і вирішальним для її імплементації. На сьогодні План дій Уряду затверджений, а операційний план Мінрегіону синхронізований з ним.</p> <p><u>В. Негода</u> зазначив, що загалом формат робочих груп влаштовує Мінрегіон, та запропонував посилити взаємозв'язки між роботою робочих груп та питаннями, які обговорюються на засіданнях Ради донорів.</p> <p>Він додав, що у кінці року запроваджено автоматичну Матрицю результатів впровадження реформи, яка дає змогу фіксувати і планувати діяльність Міністерству разом із проектами і програмами міжнародної технічної допомоги. Це – спільний ресурс для координації та підтримки.</p> <p>Щодо можливої додаткової підтримки, він зазначив, що не знає в якій формі запрацює наступна фаза програми «ULEAD з Європою», разом з тим, сучасна структура є дуже корисною і дала можливість зробити прорив в реалізації реформи. Важливо провести обговорення як продовжувати цю підтримку і скоординувати роботу.</p> <p><u>М. Енберг</u> подякував всім членам РД за їх коментарі щодо ТЗ, зазначивши, що коментарі включені у новій версії. За його словами, робочі групи будуть продовжувати працювати під егідою Ради донорів, за формулюванням ЄК. Він зазначив, що формулювання «поточний» залишилося без змін. Стосовно коментарів ОБСЄ, він подякував, зазначивши, що вони були комплексними, і необхідно подумати, як краще їх відобразити. (Рада Європи та Секретаріат подумують, як краще включити їх та поінформують ОБСЄ).</p> <p><u>Л. Крилова</u> представила основні пункти оновленого ТЗ РД (<u>Презентація 2</u>).</p> <p><u>М. Енберг</u> запитав, чи будуть ще додаткові коментарі до ТЗ, і чи можна його погодити як остаточний документ. Ніхто не висловив жодних інших коментарів, і текст був погоджений.</p>

3. Presentation and discussion of the MinRegion's Operational Plan for 2019-2021 including potential support from donors – members of the DDB

Mr. M. Ehnberg thanked the Ministry for sharing the Operational plan with the donor community and invited the Ministry to make its overview.

Mr. S. Sharshov presented content of the plan related to the territorial-administrative reform, underlining its compliance with the Local Self-government Reform Concept. He said that work on some tasks of the Plan is already in progress (proposals for amendments to the Constitution, methodological recommendations on the statutes of territorial communities, etc.) and highlighted the following priorities in the Operational Plan:

- Amendments of the Budget Law;
- Speeding up formation of capable territorial communities (hromadas) in oblasts that require further support;
- Rendering maximum assistance to amalgamating communities with the cities of oblast significance;
- Creating oblast interdepartmental WGs for making proposals for drawing of oblast amalgamation maps, approving the Perspective Amalgamation Plans in oblasts, in order to form sustainable communities covering 100% of the territory of each oblast;
- Continued conduction of public discussions, debates, reform promotion events;
- Communication support for the reform;
- Expert and technical assistance, including involvement of international experience, in advancing pending reform priorities;
- Supporting drafting of legislation and support to communication of legislative changes.

He thanked all projects and programs that contributed to the Operational Plan finalisation. In some cases support to various activity blocks in the Plan was announced simultaneously by several projects and programs, which will require further coordination with support of the DDB Secretariat. He stressed that the finalised Plan will form the basis for the adjustment of the CRF and its further monitoring.

3. Презентація і обговорення Операційного плану заходів з реформи децентралізації та регіонального розвитку на 2019-2021 рр. з урахуванням пропозицій щодо підтримки донорів – членів Ради донорів

М. Енберг подякував Міністерству за операційний план і за загальне керівництво у здійсненні реформи.

С. Шаршов представив Операційний план, який відповідає основним завданням реформи місцевого самоврядування згідно Концепції. Ключову роль відіграє Мінрегіон як головний ЦОВВ з її реалізації. Відзначив, що деякі завдання вже почали активно виконуватися. Спільно напрацьовані пропозиції щодо змін до Конституції, методичні рекомендації щодо статутів територіальних громад, тощо.

Він виділив наступні пріоритети операційного плану:

- внесення змін до бюджетного законодавства
- максимальне сприяння формуванню спроможних територіальних громад в областях
- максимальне сприяння приєднанню громад до міст обласного значення
- схвалення перспективних планів областей із 100% покриттям території області спроможними громадами
- продовження організації громадських обговорень, публічних заходів
- створення регіональних міжвідомчих робочих груп та напрацювання пропозицій до розробки карт областей
- комунікаційна підтримка реформи
- експертна та технічна допомога, зокрема, залучення міжнародного досвіду
- підтримка розробки законодавчих актів та їх комунікаційний супровід, тощо.

С. Шаршов подякував усім проектам та програмам міжнародної технічної допомоги, які висловили бажання долучитися до завдань операційного плану, зазначивши, що підтримка багатьох заходів заявлена від декількох проектів одночасно. Необхідно доопрацювати план, позначивши підтримку більш детально за допомогою Секретаріату Ради донорів. Також, даний план ляже в основу адаптування матриці результатів та її моніторингу.

Ms. O. Boyko welcomed all the participants and presented the main priorities of the MinRegion's Operational Plan in terms of regional development (Presentation 3), which included:

- Establishing the functioning system of support to regional development according to the European standards;
- Facilitating the establishment and supporting Regional Development Agencies;
- Enhancing cross-border cooperation;
- Adopting a package of bills in support of regional development objectives;
- Introducing functional regional strategic planning system and adopting new Regional Development Strategy 2027;
- Strengthening regional cooperation based on SMART specialisation;
- Increasing the effectiveness of existing Investment Support Offices;
- Implementing the Danube Transnational Programme.

She noted that the MinRegion relies a lot on the active involvement and support of international technical assistance projects and programs.

Mr. T.White (USAID) thanked both presenters for the clear outlines of priorities and confirmed USAID's further support to the reform implementation.

Mr. F. Coene (EU Delegation): suggested to dedicate the next DDB to the regional development issues, and to reflect in particular on the effectiveness of the State Fund for Regional Development functioning and the budgetary support instrument.

Mr. V. Nehoda expressed his support to include regional development into the next DDB meeting agenda, referring to the importance of improving the existing regional development funding instrument, a need to have more systemic recommendations based on the European experience.

Mr. M. Ehnberg supported the idea of making regional development the focus of the next DDB meeting and asked the Secretariat and the WG on regional development under the auspices of the DDB to submit their proposals for the agenda.

Mr. V. Ionescu suggested to reflect in the presentation of the MinRegion's Operational Plan in a more systematic way the outcomes level (in line with the results-based management approach) and raised a question about how extensive was

О. Бойко привітала усіх присутніх та представила основні пріоритети операційного плану Мінрегіону в частині регіонального розвитку (Презентація 3):

- налагодження функціонування європейської системи регіонального розвитку
- сприяння створенню та підтримка Агенцій регіонального розвитку
- активізація транскордонного співробітництва
- прийняття необхідного пакету законопроектів
- запровадження системи стратегічного планування, нова Стратегія регіонального розвитку до 2027 року
- посилення регіональної співпраці та розвиток SMART спеціалізації
- підвищення ефективності проектних офісів з підтримки інвестицій
- реалізація Дунайської програми, тощо.

О. Бойко зазначила, що Мінрегіон всіляко розраховує на активне залучення та підтримку проектів та програм міжнародної технічної допомоги.

Т. Уайт подякував обом доповідачам і запевнив у подальшій підтримці реалізації реформи.

Ф. Коене запропонував присвятити наступне засідання РД регіональному розвитку, зокрема, функціонуванню Державного фонду регіонального розвитку, бюджетній підтримці, процедурі прийняття рішень та іншим питанням.

В. Негода подякував за пропозицію, відповівши, що підняте питання є актуальним, це важливий напрямок. Можна виробити більш системні рекомендації на основі європейського досвіду. На жаль, Міністерство не впливає на процес відбору проектів, а лише встановлює критерії відбору.

М. Енберг подякував за пропозиції і погодився. Він також попросив відповідну РГ з питань регіонального розвитку під егідою РДД підготувати певні рекомендації до початку зустрічі.

В. Іонеску порадив додати додати в Операційний план Мінрегіону результати на основі підходу до управління, орієнтованого на досягнення конкретних результатів, і спитав якими чином проводилися консультації за

<p>the process of consultations on the draft Operational Plan.</p> <p><u>Mr. V. Nehoda</u> confirmed that the final Plan version will be organised in line with goals, outcomes and will contain relevant indicators. He also informed that during the preparation process of the Plan, consultations with all key stakeholders and national partners, including CEBs, associations of local self-government, the Parliament Committee, donor projects and programs took place.</p>	<p>цим планом.</p> <p><u>В. Негода</u> подякував за слушну пропозицію та відповів, що цілі та індикатори будуть додані під час доопрацювання плану. Щодо консультацій, то під час підготовки плану вони мали місце із усіма партнерами та зацікавленими особами, зокрема ЦОБВ, асоціаціями місцевого самоврядування, Комітетом Верховної Ради України, проектами та програмами міжнародної технічної допомоги, що працюють у даній сфері, тощо.</p>
<p><u>4. Key issues of the legislative support process to ensure implementation of the decentralisation reform in Ukraine for 2019-2020, taking into account the outcomes of Presidential and Parliamentary elections</u></p> <p><u>Mr. V. Nehoda</u> referred to the fact that the MinRegion’s Operational Plan contains the list of all legislative acts requiring adjustment/development for further reform implementation, especially important for ensuring that the upcoming local elections of 2020 are held on a new territorial basis (which is the subject of political risks related to potential outcomes of forthcoming presidential and parliamentary elections in 2019). He stressed that the utmost priority is to advocate for adoption of the legislation by the Parliament and in this context welcomed Professor Millbrandt’s support.</p> <p><u>Prof. G. Milbradt</u> thanked the Government of Ukraine for pursuing a comprehensive and ambitious reform strategy. He agreed that the implementation of the Operational Plan would depend a lot on the Parliament, which has been recently rather passive in adopting legal acts related to decentralisation. Taking into account such dynamics, he suggested to focus the joint advocacy efforts on most fundamental laws that can be likely passed, and proposed his assistance in addressing the Parliament, by a letter, including the need for constitutional amendments which are necessary to achieve the point of “no-return” in the reform.</p> <p><u>Mr. M. Ehnberg</u> added that the CoE is in full agreement with the list of priority laws, that the proper communication and coordination is maintained with Prof Milbradt on this issue, and reassured that CoE is committed to further support the legislative reform process in the decentralisation sector based on the priorities and needs of the Ukrainian authorities.</p> <p><u>Mr. T. White</u> thanked Prof. G. Milbradt for backing up the reform process and said that USAID would secure relevant support to the law making process through its</p>	<p><u>4. Актуальні питання законодавчого врегулювання реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади на 2019-2020 рр. з урахуванням Президентських і Парламентських виборів</u></p> <p><u>В. Негода</u> зазначив, що в Операційному плані Мінрегіону є перелік всього законодавства, яке потрібно розробити для подальшої реалізації реформи місцевого самоврядування; це необхідний мінімум для нової територіальної основи місцевих виборів 2020 року. Він наголосив, що головним завданням наразі є переконати парламент прийняти вказані законодавчі акти, та подякував за експертизу та підтримку професору Мільбрядту. Щодо ризиків, він зазначив, що майбутні президентські та парламентські вибори є певним чином ризиками та пливають на діяльність Уряду та Міністерства.</p> <p><u>Проф. Г. Мільбрادت</u> подякував Уряду України за розробку комплексної та амбітної стратегії. Він погодився з тим, що багато заходів Операційного плану потребують підтримки у Верховній Раді України, хоча протягом останніх 15 місяців вона не працює активно щодо прийняття законів про децентралізацію. Враховуючи таку динаміку, він запропонував у першу чергу вибрати ті закони, які є найважливішими і можуть бути поставлені на голосування. Він також додав, що підготував лист до ВР. Що стосується конституційних змін, то вони необхідні для досягнення точки неповернення.</p> <p><u>М. Енберг</u> додав, що перелік законів повністю підтримується з боку Ради Європи, та координація і комунікація у цьому напрямку налагоджена із професором Г. Мільбрядтом. Він запевнив, що Рада Європи готова надати подальшу підтримку з питань законодавчого забезпечення процесу децентралізації базуючись на пріоритетах української влади.</p> <p><u>Т. Уайт</u> подякував професору Г. Мільбрядту за пояснення та розстановку</p>

<p>cooperation with the AUC.</p> <p><u>Mr. V. Nehoda</u> expressed Minregion's special appreciation for Professor G. Milbradt's readiness to advocate vis-à-vis the Verkhovna Rada.</p> <p><u>Ms. S. Ivanova (CoE)</u> confirmed the readiness of the CoE to continuously support the decentralisation reform through legal and policy advice and informed the participants among others about upcoming consultative meeting with members of the Parliamentary Committee on draft law on agglomerations, as well as preparation of the CoE legal opinion on draft Law on amendments to the Law on the local self-government. .</p>	<p>пріоритетів, додавши, що USAID теж готові надавати підтримку, шляхом співпраці із АМУ.</p> <p><u>В. Негода</u> подякував за підтримку професору Г. Мільбрадту за адвокацію та комунікацію із Верховною Радою.</p> <p><u>С. Іванова</u> ще раз підтримала готовність Ради Європи надавати підтримку процесу децентралізації шляхом законодавчої підтримки, поінформувавши, учасників, зокрема про майбутню зустріч представників Ради Європи з Комітетом Верховної Ради з питань місцевого самоврядування на предмет обговорення законопроекту щодо агломерацій, а також підготовки офіційного висновку щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування».</p>
<p><u>5. Summing up/planning of next steps, closing of the meeting</u></p> <p><u>Mr. M. Ehnberg</u> expressed his satisfaction with the fruitful discussions, which will be summarised in the DDB minutes by the Secretariat, and informed that the next DDB meeting is planned for the week of May 20-25, 2019 based on prior consultations between the Co-Chairs.</p>	<p><u>5. Підведення підсумків/планування наступних кроків, закриття засідання</u></p> <p><u>М. Енберг</u> подякував усім учасникам за плідну дискусію та за співпрацю. Він повідомив, що за попередньою домовленістю між Співголовами наступне засідання Ради донорів з питань децентралізації заплановане у період з 20 по 25 травня 2019 року.</p>